

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ObdoK/4/2025
Identifikačné číslo spisu:	1119206482
Dátum vydania rozhodnutia:	17.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1119206482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu 1/ THUASNE SK, s.r.o., Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 35 851 546, zast. JUDr. Emil Molnár, advokát, Záhradnícka 9, Bratislava a žalobcu 2/ P. P., nar. XX. U. XXXX, W., zast. JUDr. Ján Pekar, advokát, Potočná 191/39, Skalica, proti žalovanému Mgr. Y. P.F., nar. X. A. XXXX, bytom U., zast. JUDr. Martina Mrázová, advokátka, Šoltésovej 20, Bratislava, o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, vedenom na Mestskom súde Bratislava III, sp. zn. B1-37Odi/2/2019 a o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4CoKR/19/2024-319 zo dňa 23. mája 2024, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi 1/ p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.
- III. Žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. B1-37Odi/2/2016-200 zo dňa 13. septembra 2023 prvým výrokom zrušil oddĺženie žalovaného Mgr. Art. P.F., nar. X. A. XXXX, bytom U., určené uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 37OdS/1/2017-45 zo dňa 28. júna 2017 v spojení s uznesením č. k. 37OdS/1/2017-54 zo dňa 24. júla 2017 a uznesením č. k. 37OdS/1/2017-76 zo dňa 28. mája 2018, právoplatným dňa 8. júna 2018. Druhým výrokom priznal žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne posúdil s poukazom na § 166f ods. 1 a 4, § 166g ods. 2 písm. i), § 166g ods. 3 a 5, § 168e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“), § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. V odôvodnení rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že žalobca 1/ (sp. zn. 37Odi/2/2019) odôvodnil podanie žaloby na zrušenie oddĺženia žalovaného tým, že dlžník bol v zmysle splátkového kalendára povinný veriteľovi splácať pohľadávku vo výške 1 691,85 eura, v polročných splátkach, vo výške 169,19 eura. Dlžník bol povinný v období od júna 2018 do decembra 2018 vykonať prvú polročnú

splátku v prospech veriteľa. Nakoľko dlžník súdom určenú úhradu za stanovené obdobie nevykonával, veriteľ sa domáhal zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer podľa § 166g ods. 2 písm. i) ZKR. Žalobca 2/ (sp. zn. 4Odi/1/2020) žiadal zrušiť oddĺženie dlžníka pre nepoctivý zámer podľa § 166g ods. 2 písm. b) ZKR z dôvodu, že tento ho riadne v návrhu na určenie splátkového kalendára neoznačil ako veriteľa, hoci podľa 168 ods. 1 a 2 ZKR bol povinný v návrhu na určenie splátkového kalendára označiť zoznam všetkých svojich záväzkov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v danom prípade správca zostavil návrh splátkového kalendára, návrh bol akceptovaný súdom, v dôsledku čoho vydal uznesenie o určení splátkového kalendára. Pokiaľ išlo o termíny splátok, tieto zákon upravuje v ustanovení § 168f ZKR. Zákon zmenu lehoty splatnosti splátky pripúšťa, avšak žalovaný nemôže svojvoľne, bez predchádzajúceho súhlasu veriteľa, meniť termín ani výšku splátky. V prípade závažných dôvodov, ktoré mu neumožňujú splátkový kalendár dodržať, bolo vecou žalovaného, aby túto skutočnosť veriteľovi ozrejmil a navrhol zmenu splatnosti splátok. Pokiaľ išlo o otázku vážnych dôvodov, pre ktoré by súd žalobe na zrušenie oddĺženia nevyhovel, prvoinštančný súd uviedol, že žalovaný nepreukázal existenciu vážnych dôvodov, ktoré by odôvodňovali jeho objektívnu nemožnosť plnenia, súdu predložil len kópiu dokladu o príjme za rok 2022, ktorý však nepokrýva dôvody porušenia povinností vyplývajúcich zo splátkového kalendára od roku 2018, keďže žalovaný povinnosti vykonávať splátky v súlade so splátkovým kalendárom nedodržoval od počiatku. K argumentácii žalovaného ohľadom exekučného konania, z ktorého „vymôžené prostriedky“ mali byť použité na úhradu pohľadávky žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že žalovaným označená čiastka vo výške 4 000,- eura nebola získaná súdnou exekúciou, ale daňovou exekúciou, a to až v roku 2020, t. j. dva roky po porušení povinností vykonávať splátky určené splátkovým kalendárom. Okolnosť, že v danom prípade exekúcia podľa § 61k Exekučného poriadku v spojení s § 167f ods. 2 ZKR nebola ukončená, nemá žiaden vplyv na plnenie povinností žalovaného, vyplývajúcich zo splátkového kalendára. Ďalej prvoinštančný súd konštatoval, že informácie poskytnuté žalovaným správcovi konkurznej podstaty neobsahujú o žalobcovi 2/ dostatočné množstvo údajov, na základe ktorých by správca mohol uvedenú osobu ako veriteľa identifikovať. Správca na túto skutočnosť žalovaného aj upozornil v mailovej komunikácii zo dňa 18. septembra 2017. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že rovnako aj z obsahu odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. 18Ek/807/2019 Okresného súdu Banská Bystrica (bod 17.) vyplynulo, že správca nedisponoval pri vypracovávaní návrhu na splátkový kalendár dostatočnými údajmi o označení žalobcu 2/ ako veriteľa. Na základe vykonaného dokazovania konajúci súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre zrušenie oddĺženia, keďže žalobcovia preukázali nepoctivosť konania žalovaného.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 4CoKR/19/2024-319 zo dňa 23. mája 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Súčasne priznal žalobcovi 1/ a 2/ proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom odvolacieho prieskumu bolo posúdenie, či súd postupoval správne, keď zrušil oddĺženie žalovaného, na základe neplnenia splátkového kalendára stanoveného v konaní pred Okresným súdom Bratislava I sp. zn. 37OdS/1/2017 a na základe neuvedenia veriteľa a jeho záväzku voči nemu v zozname záväzkov podľa § 168 ods. 2 ZKR. Žalovaný v odvolaní namietal, že dňa 17. júna 2018 žiadal o prehodnotenie nastaveného splátkového kalendára vo veci sp. zn. 37OdS/1/2017 z dôvodu, že jeho príjmy v rokoch 2018-2023 zrejme nebudú také, aby uspokojil 100 % veriteľov. Odvolací súd uviedol, že z podania explicitne nevyplýva, že príjmy žalovaného v rokoch 2018-2023 nebudú dostatočné na uspokojenie 100 % veriteľov, tak ako to uviedol žalovaný v odvolaní. Z podania vyplýva, že žalovaný nebude schopný uhrádzať svoje záväzky, vrátane výživného na deti, od mesiaca október 2018 a žiadal postup podľa § 168h ZKR, t. j. vyhlásenie konkurzu na jeho osobu. Odvolací súd zastáva právny názor, že toto podanie nie je možné posúdiť ako prehodnotenie výšky splátok, ktoré bol žalovaný povinný uhrádzať. Rovnako tak nie je možné akceptovať skutočnosti, ktoré uviedol v odvolaní, a to že kvôli prebiehajúcej exekúcii nemohol disponovať bankovým účtom a z tohto dôvodu nebolo možné uspokojiť veriteľov v zmysle splátkového kalendára. Odvolací súd zastáva právny názor, že bolo na žalovanom, aby preukázal, že sa o riešenie tejto situácie pokúsil riešiť so svojím veriteľom - Daňovým úradom. Rovnako tak nebolo v konaní preukázané, že jeho zdravotný stav by bol vážny a zhoršený. V spise sa nachádza lekárska správa, ktorá len určila zdravotné problémy žalovaného, avšak z nej nie je možné jednoznačne ustáliť, že bol

žalovanému znemožnený výkon práce a dosahovanie zárobkovej činnosti. Rovnako tak žalovaný nepreukázal súdu časový úsek, počas ktorého bol zhoršený jeho zdravotný stav, prípadne nepreukázal, že jeho pracovná spôsobilosť je znížená oproti zdravému človeku (napr. preukaz ZŤP). Ak žalovaný poukazoval na pandémiu COVID-19, v dôsledku ktorej nemohol plniť svoje povinnosti v zmysle splátkového kalendára, bolo na ňom, aby preukázal aspoň čiastočne, konkrétne obmedzenia, ktoré mu kvôli pandémie vznikli, v dôsledku ktorých bol jeho príjem nedostatočný, resp. obmedzený oproti roku 2018, kedy už namietal budúcu nemožnosť dodržať splátkový kalendár vo veci sp. zn. 37OdS/1/2017. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v zmysle § 168e ods. 1 ZKR, súd musí pri splátkovom kalendári preskúmať, či sú splnené podmienky pre zostavenie splátkového kalendára z hľadiska splnenia kritéria minimálnej miery uspokojenia nezabezpečených veriteľov stanovenej v § 168c ods. 4 a 5 ZKR, a tiež preskúmať, či je návrh splátkového kalendára splniteľný, a či pomery dlžníka umožňujú zostavenie splátkového kalendára. Ak by správca pri zostavovaní splátkového kalendára nezohľadnil opomenutého veriteľa, či dlžníkom neoprávnene spochybňovanú pohľadávku, mohlo by to spôsobiť, že dôjde k zostaveniu splátkového kalendára, pre ktorého zostavenie v skutočnosti nie sú splnené zákonné predpoklady. Pri zostavení splátkového kalendára môže mať nezohľadnenie, čo i len jednej pohľadávky zásadný dopad na výslednú mieru uspokojenia veriteľov, a na splniteľnosť plánu vzhľadom na možnosti dlžníka. Súd pri určovaní splátkového kalendára vychádzal najmä z pomerov záväzkov dlžníka k hodnote jeho majetku, dôvodov, ktoré boli príčinou platobnej neschopnosti dlžníka, plnenia nedotknutých pohľadávok, príjmových možností dlžníka, osobných pomerov dlžníka a prihliadal aj na úsilie, ktoré dlžník vynaložil v minulosti na uspokojenie pohľadávok. Nemenej podstatná skutočnosť v rozhodnutí o určení splátkového kalendára je poučenie dlžníka, že nedostatok poctivého zámeru dlžníka pri oddĺžení môže byť dôvodom na zrušenie oddĺženia, čím by došlo k obnoveniu pôvodnej vymáhateľnosti a splatnosti pohľadávok v rozsahu, v akom neboli uspokojené, pričom právoplatné rozhodnutie o zrušení oddĺženia je rozhodnutím o vylúčení podľa § 13a Obchodného zákonníka. Správanie žalovaného (jeho účel a pohnútky), spočívajúce len v konštatovaní, že z jeho zamestnania, blokácie bankového účtu a pandemickej situácie, ktoré nastali až po určení splátkového kalendára, nebude schopný splátkový kalendár plniť, má povahu správania, z ktorého možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa [§ 166g ods. 2 písm. h) ZKR]. Odvolací súd pripomenul, že žalovaný mal skúsenosti s podnikaním a rovnako tak má vysokoškolské vzdelanie, preto je dôvodné, posudzovať jeho správanie prísnejšie (§ 166g ods. 3 ZKR). K neuvedeniu veriteľa žalobcu 2/, ktoré rozporoval žalovaný vo svojom odvolaní, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že pri posudzovaní nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. b) ZKR zákon neukladá súdu povinnosť skúmať pohnútky a dôvody, pre ktoré dlžník opomenul, alebo neuviedol niektorého zo svojich veriteľov v zozname veriteľov hneď pri podaní návrhu na konkurz s oddĺžením. Naplnenie konania v nepoctivom zámere zákonodarca znením § 166g ods. 2 písm. b) ZKR, pri jeho gramatickom, systematickom a logickom výklade, spája až s takým správaním dlžníka, ktorý známeho veriteľa neuvedie ani dodatočne, na dopyt správcu, čím toho veriteľa zbaví možnosti prihlásiť si svoju pohľadávku v konkurze. Aplikujúc uvedené na posudzovaný právny prípad, žalovaný v konaní o oddĺžení neuviedol žalobcu 2/ ako svojho veriteľa. Na výzvu správcu žalovaný doplnil svoj návrh o pohľadávku žalobcu 2/, avšak neuviedol žalobcu 2/ ako svojho veriteľa. Z emailovej komunikácie medzi žalovaným a správcou vyplýva, že tieto údaje dlžník nevie. Odvolací súd zastáva právny názor, že v danom prípade konanie žalovaného zakladá nepoctivosť zámeru žalovaného v zmysle § 166 ods. 2 písm. b) ZKR, z dôvodu, že ak žalovaný nevedel identifikačné údaje svojho veriteľa, je to potrebné pripísať na jeho farchu z dôvodu, že ako už bolo uvedené vyššie, mal skúsenosti s podnikaním a rovnako tak má vysokoškolské vzdelanie. Odvolací súd doplnil, že žalovaný neuviedol, že vyvinul nejakú snahu o dodatočné zistenie identifikačných údajov veriteľa. Mohol tak urobiť z rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/304/2009-439, ako aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/442/2015-474, prípadne dopytom na Okresný súd Bratislava IV. Rovnako tak žalovaný nepreukázal, že by kontaktoval svojho právneho zástupcu, ktorého mal preukázateľne zvoleného v týchto konaniach za účelom dodatočnej identifikácie žalobcu 2/. V tejto súvislosti neobstojí tvrdenie žalovaného, že oddĺženie podával ako fyzická osoba, nevedie účtovníctvo a nenastalo pochybenie z jeho strany z dôvodu, že ako fyzická osoba - podnikateľ, bol povinný viesť účtovníctvo, mal pridelené IČO a ku dňu vyhovieť rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vykonáva podnikateľskú činnosť.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

6. Dôvod prípustnosti podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný odvodzoval od tej skutočnosti, že v konaní pred súdom prvej inštancie preukázal, že na jeho strane sú naplnené dôvody a okolnosti, ktoré je možné charakterizovať ako „vážne dôvody“, spočívajúce v tom, že dovolateľ nemal ukončené exekučné konanie, ktoré mu bránilo disponovať finančnou hotovosťou, či prostriedkami na bankovom účte, z ktorých by bolo možné čerpať finančné prostriedky pre uspokojenie veriteľov podľa schváleného splátkového kalendára, že vzhľadom na svoj vážny a zhoršený zdravotný stav mal znemožnený výkon práce a dosahovanie jeho zárobkovej činnosti bolo touto skutočnosťou výrazne negatívne ovplyvnené a že vzhľadom na dlhotrvajúcu pandémiu COVID-19 a vzhľadom na pandemickú situáciu a pandemické opatrenia prijaté vládou SR, nemal reálnu možnosť plnenia svojej povinnosti spočívajúcej v dodržiavaní schváleného splátkového kalendára. Vo vzťahu k žalobcovi 2/ dovolateľ zopakoval, že ako FO nevedie účtovníctvo, a preto nevie objektivizovať úplne a vecne správne okruh jeho veriteľov, ani výšku pohľadávky, pričom aj vo vzťahu k žalobcovi 2/ nemal vedomosť o existencii veriteľa v označení P. P., nar. XX. U. XXXX, M.. Záver súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu vyjadrené vo výroku rozhodnutia vo vzťahu k odôvodu zrušenia oddĺženia, preto považuje dovolateľ za predčasné, nezodpovedajú úplnému zisteniu skutkovému stavu veci, pričom ide o závery jednostranné, tendenčné, bez zohľadnenia skutočností dôvodnej obrany žalovaného o neexistencii vedomostí na jeho strane (k rozhodnému obdobiu) o veriteľovi, ktorý je označený ako žalobca 2/.

7. Dovolateľ sa v rámci uplatneného dôvodu prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP domáhal zodpovedania nasledovných otázok:

1. Ak na strane dovolateľa - dlžníka po povolení OdK splátkovým kalendárom nastanú objektívne skutočnosti, ktoré bez jeho zavinenia / pričinenia spôsobia stav nemožnosti plnenia dohodnutého splátkového kalendára, aký postup dlžník má zvoliť, tak aby jeho konanie nebolo považované za nepotivý zámer (právna skutočnosť skúmaná v konaní o zrušení oddĺženia)?

2. Konanie o OdK splátkovým kalendárom má svoj priebeh (nie je ukončené) schválením plátkového kalendára, preto dovolateľ (dlžník) by mal mať možnosť modifikácie nastavených splátok, v kontexte posudzovanej veci, preto dovolateľ kladie otázku o možnosti modifikácie nastaveného splátkového kalendára v prípade výskytu objektívnych okolností, ktoré znemožňujú plnenie schválené v rozhodnom čase?

3. Má dlžník / dovolateľ právo modifikovať pri objektívnych okolnostiach nezavinených jeho osobou schválené splátky v konaní?

4. V akom rozsahu môže / má právo dlžník počas konania / po schválení splátkového kalendára v prípade objektívnych okolností / COVID - 19, zdravotné dôvody a iné modifikovať splátkový kalendár?

5. Je konanie po schválení splátkového kalendára až do splnenia konaním, ktoré tvorí jen celok?

6. Je možné v tomto konaní počas priebehu žiadať nastavenie zmeny splátok po schválení splátkového kalendára v prípade objektívnych / nezavinených okolností zo strany dlžníka dovolateľa?

7. Neplnenie splátok na strane dlžníka v prípade výskytu objektívnych / nezavinených okolností / je možné považovať za nepotivý zámer?

8. V prípade COVID - 19, ako aj iných objektívnych okolností je nevyhnutné sa zaoberať prehodnotením nastavených splátok, ak za dané obdobie nebolo možné dosiahnuť príjem, či vykonávať úkony (COVID - 19 opatrenia, zatvorenie ekonomiky a pod.).

9. Neplnenie splátkového kalendára počas COVID - 19 a iné je objektívnou skutočnosťou, ktorá

nezakladá porušenie princípu poctivého zámeru s následkom zrušenia oddĺženia na strane dlžníka?

10. V prípade veriteľa FO, ak nevedie dlžník účtovníctvo, túto osobu neuvedie v zozname veriteľov v obrane spočívajúcej v tvrdení, že túto skutočnosť nevedel verifikovať pre účely OdK konania, zakladá táto skutočnosť bez ďalšieho konštatovanie naplnenia nepoctivého zámeru na strane dlžníka / dovolateľa?

11. Ak dlžník mal za to, že veriteľ v II. rade v čase OdK konania a povolenia splátkového kalendára, nie je jeho veriteľom nakoľko dlh zanikol / vyjadrenie exekútora v spise /, z ktorého obsahu vyplýva, že eviduje pohľadávku, ktorú vymohol a je určená pre plnenie záväzku vo vzťahu k veriteľovi v II. rade zakladá takýto spotu / neuvedie / tohto veriteľa v zozname veriteľov pre OdK / princípu poctivého zámeru s následkom zrušenia oddĺženia?

8. Dovolateľ v rámci svojej argumentácie uviedol, že odvolací súd neposúdil náležite a vecne správne závery a argumenty súdu prvej inštancie v časti naplnenia dôvodov nepoctivého zámeru, podľa ktorého dovolateľ údajne vedome neuviedol veriteľa v zozname veriteľov označeného ako žalobca 2/, pričom však dovolateľ jasne preukázal a riadne doložil, že o jeho existencii v rozhodnom období nemal a nemohol mať žiadnu skutkovú ani právnu vedomosť. Vo vzťahu k údajnej svojvôli neplnenia schváleného splátkového kalendára zo strany dovolateľa ako ďalšiemu dôvodu zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer, dovolateľ namietal, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal so závermi súdu prvej inštancie, ktoré vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď okrem vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie nevzal do úvahy naplnenie existencie vážnych dôvodov/objektívnych dôvodov. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd taktiež náležite nevysporiadal s jeho argumentáciou, ako ani s doloženými dôkazmi, ktoré preukazujú neschopnosť žalovaného plniť si svoje povinnosti, a to dôvodu nezapríčeného zhoršenia zdravotného stavu dovolateľa, ktoré sám dovolateľ nemohol ovplyvniť ani predvídať. Dovolateľ namietal, že odvolací súd v tejto súvislosti iba stroho konštatoval, že žalovaný nepreukázal časový úsek počas, ktorého mal zhoršený zdravotný stav. Dovolateľ však takýto záver odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie považuje za vecne a právne nesprávny v celom jeho rozsahu a má za to, že odvolací súd, tak ako ani súd prvej inštancie sa náležite a vecne správne nevysporiadali so všetkými predloženými dôkazmi v konaní doloženými zo strany dovolateľa a dospeli tak k nesprávnemu posúdeniu skutkového stavu, ktoré viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu veci a zároveň k znemožneniu uplatňovania procesných práv dovolateľa, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces na strane dovolateľa. Pochybenia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho procesného postupu, zakladajú dôvodný záver o potrebe zrušenia takto vydaného rozsudku, ktorého sa dovolateľ podaným dovolaním domáha.

9. Na záver dovolania dovolateľ uviedol, že nezákonnosť rozhodnutia odvolacieho a súdu prvej inštancie spočíva v tom, že súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolateľ poukázal na § 166g ZKR a uviedol, že sa nenaplnili žiadne dôvody, ktoré sú uvedené v § 166g ods. 2 ZKR.

10. Žalobca 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu zo dňa 29. novembra 2024 uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne vychádzajúce z náležite zisteného skutkového stavu veci. Tvrdenie žalovaného o existencii nepriaznivého zdravotného stavu považuje žalobca 1/ za nedôvodné, pretože žalovaný toto tvrdenie nepreukázal relevantnými a hodnovernými dôkazmi. Takisto žalovaným tvrdený „vážny dôvod“ neplatenia splátkového kalendára - pandémie COVID-19 považuje žalobca 1/ za zavádzajúci, pretože k samotnému neplneniu splátkového kalendára došlo už pred pandemiou, a to v období júl - december 2018. Navyše žalovaný v tejto súvislosti uviedol len všeobecnú konštatáciu bez predloženia akýchkoľvek dôkazov. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca 1/ uviedol, že žalovaným vymedzené dovolacie otázky nie sú právne relevantné, pretože neboli pre rozhodnutie súdu kľúčové, odvolací súd sa nimi nezaoberal a neboli podkladom pre meritorne rozhodnutie odvolacieho súdu. Okrem uvedeného žalobca 1/ v súvislosti s možnosťou modifikácie

splátkovej povinnosti poukázal na § 168f ods. 4 ZKR, v zmysle ktorého sa dlžník po určení splátkového kalendára môže písomne dohodnúť s veriteľom na inej lehote splatnosti splátok. Na základe uvedených skutočností žalobca 1/ navrhoval, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol.

11. Žalobca 2/ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolaniu nie je možné vyhovieť.

13. Z § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (III. ÚS 474/2017 a I. ÚS 438/2017).

14. K samotnému dovolaniu dovolací súd uvádza, že napriek tomu, že dovolateľ vymedzil dôvody prípustnosti - § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, jeho argumentácia nebola takto jednoznačne vymedzená v texte dovolania a dovolateľ dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 CSP odôvodňoval rovnakými skutočnosťami, ktorými odôvodňoval vadu zmätočnosti a súčasne vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odôvodňoval (aj) nesprávnym právnym posúdením rozhodných skutočností.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

15. Z obsahu dovolania dovolací súd zistil, že žalovaný odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP tým, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nezohľadnili v konaní jednoznačne preukázané skutočnosti, ktoré podľa dovolateľa možno charakterizovať ako vážne dôvody, pre ktoré dovolateľ objektívne nemohol plniť schválený splátkový kalendár.

16. Dovolací súd poukazuje na bod 40. až 46. odôvodnenia odvolacieho súdu, v ktorých sa súd vysporiadal s námietskou žalovaného ohľadom vedenej exekúcie, keď uviedol, že: „bolo na žalovanom, aby preukázal, že sa o riešenie tejto situácie pokúsil riešiť so svojim veriteľom - Daňovým úradom“. Rovnako sa odvolací súd vysporiadal s námietskou žalovaného ohľadom zhoršenia jeho zdravotného stavu, keď uviedol, že: „nebolo v konaní preukázané, že by zdravotný stav žalovaného bol vážny a zhoršený. V spise sa nachádza lekárska správa, ktorá len určila zdravotné problémy žalovaného, avšak z nej nie je možné jednoznačne ustáliť, že bol žalovanému znemožnený výkon práce a dosahovanie zárobkovej činnosti. Rovnako tak žalovaný nepreukázal súdu časový úsek, počas ktorého bol zhoršený jeho zdravotný stav, prípadne nepreukázal, že jeho pracovná spôsobilosť je znížená oproti zdravému človeku (napr. preukaz ZŤP)“. Ak žalovaný poukazoval na pandémiu COVID-19, v dôsledku ktorej nemohol plniť svoje povinnosti v zmysle splátkového kalendára, odvolací súd uviedol, že: „bolo na žalovanom, aby preukázal aspoň čiastočne, konkrétne obmedzenia, ktoré mu kvôli pandémie vznikli, v dôsledku ktorých bol jeho príjem nedostatočný, resp. obmedzený oproti roku 2018, kedy už namietal budúcu nemožnosť dodržať splátkový kalendár vo veci 37OdS/1/2017. Správanie žalovaného (jeho účel a pohnútky), spočívajúce len v konštatovaní, že z jeho zamestnania, blokácie bankového účtu a pandemickej situácie, ktoré nastali až po určení splátkového kalendára, nebude schopný splátkový kalendár plniť, má povahu správania, z ktorého možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa [§ 166g ods. 2 písm. h) ZKR]“. Odvolací súd pripomenul, že žalovaný mal skúsenosti s podnikaním a rovnako tak má vysokoškolské vzdelanie, preto bolo dôvodné posudzovať jeho správanie prísnejšie (§ 166g ods. 3 ZKR). K neuvedeniu veriteľa žalobcu 2/ odvolací súd poukázal na skutočnosť, že: „pri posudzovaní nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. b) ZKR zákon neukladá súdu povinnosť skúmať pohnútky a dôvody, pre ktoré dlžník opomenul, alebo neuviedol niektorého zo svojich veriteľov v zozname veriteľov hneď pri podaní návrhu na konkurz s oddĺžením. Naplnenie konania v nepoctivom zámere zákonodarca znením § 166g ods. 2 písm. b) ZKR, pri jeho gramatickom, systematickom a logickom výklade, spája až s takým správaním dlžníka, ktorý známeho veriteľa

neuviede ani dodatočne, na dopyt správcu, čím toho veriteľa zbaví možnosti prihlásiť si svoju pohľadávku v konkurze. Aplikujúc uvedené na posudzovaný právny prípad, žalovaný v konaní o oddĺžení neuviedol žalobcu 2/ ako svojho veriteľa. Na výzvu správcu žalovaný doplnil svoj návrh o pohľadávku žalobcu 2/, avšak neuviedol žalobcu 2/ ako svojho veriteľa. Z emailovej komunikácie medzi žalovaným a správcom vyplýva, že tieto údaje dlžník nevie. Žalovaný neuviedol, že vyvinul nejakú snahu o dodatočné zistenie identifikačných údajov veriteľa. Mohol tak urobiť z rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/304/2009-439, ako aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/442/2015-474, prípadne dopytom na Okresný súd Bratislava IV. Rovnako tak žalovaný nepreukázal, že by kontaktoval svojho právneho zástupcu, ktorého mal preukázateľne zvoleného v týchto konaniach za účelom dodatočnej identifikácie žalobcu 2/. V tejto súvislosti neobstojí tvrdenie žalovaného, že oddĺženie podával ako fyzická osoba, nevedie účtovníctvo a nenastalo pochybenie z jeho strany z dôvodu, že ako fyzická osoba - podnikateľ, bol povinný viesť účtovníctvo, mal pridelené IČO a ku dňu vyhovenia rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vykonáva podnikateľskú činnosť“.

17. S poukazom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k naplneniu vady vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

18. Ohľadom samotného inštitútu oddĺženia dovolací súd uvádza, že jeho účelom v žiadnom prípade nie je nedôvodná ochrana dlžníka pred jeho veriteľmi. Zákonodarcu dlžníkovi týmto inštitútom neposkytuje možnosť zbaviť sa dlhov na úkor veriteľov. Naopak, účelom oddĺženia je dosiahnutie maximálnej možnej ochrany práv dlžníka na „slušný život“ a práva veriteľov na úhradu ich pohľadávok za situácie, keď dlžník pre mimoriadne nepriaznivú životnú a finančnú situáciu nie je schopný splácať svoje dlhy (spravidla voči viacerým) veriteľom a táto situácia má priamy negatívny dopad na jeho osobný život, prípadne svoju rodinu (osoby odkázané na jeho výživu a starostlivosť). Výlučne za týmto účelom zákon dlžníkovi umožňuje odpustenie zvyšku dlhov, ktoré nebude možné uspokojiť z jeho majetku. Dlžníkovi však § 166g ZKR od počiatku ukladá povinnosť vynaložiť úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4CoKR/80/2023).

19. Dovolateľ sa v rámci uplatneného dôvodu prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP domáhal zodpovedania nasledovných otázok:

1. Ak na strane dovolateľa - dlžníka po povolení OdK splátkovým kalendárom nastanú objektívne skutočnosti, ktoré bez jeho zavinenia / pričinenia spôsobia stav nemožnosti plnenia dohodnutého splátkového kalendára, aký postup dlžník má zvoliť, tak aby jeho konanie nebolo považované za nepoctivý zámer (právna skutočnosť skúmaná v konaní o zrušení oddĺženia)?

K uvedenej otázke dovolací súd poznamenáva, že túto vyhodnotil ako otázku skutkovú, keď odpoveďou na ňu má byť konkrétne konanie dlžníka. Navyše dovolací súd nie je oprávnený poskytovať odbornú pomoc dlžníkovi v tom smere, čo má urobiť a ako má postupovať, aby jeho konanie nebolo považované za „nepoctivý zámer“.

2. Konanie o OdK splátkovým kalendárom má svoj priebeh (nie je ukončené) schválením plátkového kalendára, preto dovolateľ (dlžník) by mal mať možnosť modifikácie nastavených splátok, v kontexte posudzovanej veci, preto dovolateľ kladie otázku o možnosti modifikácie nastaveného splátkového kalendára v prípade výskytu objektívnych okolností, ktoré znemožňujú plnenie schválené v rozhodnom čase?

K uvedenej otázke, rovnako k otázke č. 3., 4., 6., 7., 8. a 9., ktoré sú modifikáciou otázky č. 2 a týkajú možnosti zmeny (úpravy) schváleného splátkového kalendára, dovolací súd poukazuje na body 21. až 23. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii pripúšťa zmenu termínu splátok, a to po dohode s veriteľom, avšak žalovaný nepreukázal existenciu vážnych dôvodov, ktoré by odôvodňovali jeho objektívnu nemožnosť plnenia. Rovnako odvolací súd v

bode 40. napadnutého rozhodnutia konštatoval, že žalovaný nepreukázal, že „jeho príjmy v rokoch 2018-2023 nebudú dostatočné na uspokojenie 100 % veriteľov“, že „jeho zdravotný stav bol vážny a zhoršený“ a že „mu bol znemožnený výkon práce a dosahovanie zárobkovej činnosti“. S poukazom na uvedené dovolací súd uvádza, že dovolateľom položená otázka je v danej veci hypotetická, nakoľko súdy nižšej inštancie ustálili skutkový stav, ktorým je dovolací súd viazaný, v zmysle ktorého žalovaný nepreukázal v konaní existenciu vážnych dôvodov, ktoré by odôvodňovali jeho objektívnu nemožnosť plnenia. Ak dovolací súd vychádzal z nepreukázania objektívnych okolností nemožnosti plnenia na strane žalovaného, je potom otázka, či je na základe existencie objektívnych okolností možné modifikovať splátkový kalendár, hypotetická.

3. Má dlžník / dovolateľ právo modifikovať pri objektívnych okolnostiach nezavinených jeho osobou schválené splátky v konaní?

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

4. V akom rozsahu môže / má právo dlžník počas konania / po schválení splátkového kalendára v prípade objektívnych okolností / COVID - 19, zdravotné dôvody a iné modifikovať splátkový kalendár?

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

5. Je konanie po schválení splátkového kalendára až do splnenia konaním, ktoré tvorí len celok?

Dovolací súd poznamenáva, že táto otázka nebolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčová. Touto otázkou sa odvolací súd nezaoberal a jej odpovedaním nezaložil svoje rozhodnutie.

6. Je možné v tomto konaní počas priebehu žiadať nastavenie zmeny splátok po schválení splátkového kalendára v prípade objektívnych / nezavinených okolností zo strany dlžníka dovolateľa?

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

7. Neplnenie splátok na strane dlžníka v prípade výskytu objektívnych / nezavinených okolností / je možné považovať za nepoctivý zámer?

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

8. V prípade COVID - 19, ako aj iných objektívnych okolností je nevyhnutné sa zaoberať prehodnotením nastavených splátok, ak za dané obdobie nebolo možné dosiahnuť príjem, či vykonávať úkony (COVID - 19 opatrenia, zatvorenie ekonomiky a pod.).

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

9. Neplnenie splátkového kalendára počas COVID - 19 a iné je objektívnou skutočnosťou, ktorá nezakladá porušenie princípu poctivého zámeru s následkom zrušenia oddĺženia na strane dlžníka?

Platí rovnaká argumentácia dovolacieho súdu ako je uvedená k otázke č. 2.

10. V prípade veriteľa FO, ak nevedie dlžník účtovníctvo, túto osobu neuvedie v zozname veriteľov v obrane spočívajúcej v tvrdení, že túto skutočnosť nevedel verifikovať pre účely OdK konania, zakladá táto skutočnosť bez ďalšieho konštatovanie naplnenia nepoctivého zámeru na strane dlžníka / dovolateľa?

Podľa názoru dovolacieho súdu položená otázka je skutkovou otázkou, nakoľko sa týka toho, či žalovaný za danej konkrétnej situácie (ak žalovaný bol jednou zo sporových strán v súdnom konaní, kde druhou sporovou stranou bol žalobca 2/) disponoval všetkými potrebnými informáciami o označení

žalobcu 2/.

11. Ak dlžník mal za to, že veriteľ v II. rade v čase OdK konania a povolenia splátkového kalendára, nie je jeho veriteľom nakoľko dlh zanikol / vyjadrenie exekútora v spise /, z ktorého obsahu vyplýva, že eviduje pohľadávku, ktorú vymohol a je určená pre plnenie záväzku vo vzťahu k veriteľovi v II. rade zakladá takýto spotu / neuvedie / tohto veriteľ v zozname veriteľov pre OdK / princípu poctivého zámeru / s následkom zrušenia oddĺženia?

Uvedenú otázku vychádza z iného skutkového stavu ako ho zistili sudy nižšej inštancie, nakoľko sudy nižšej inštancie mali za to, že žalobca 2/ bol v čase určovania splátkového kalendára súdom veriteľom žalovaného. Naproti tomu žalovaný pri položení otázky č. 11 vychádza zo skutočnosti, že žalobca 2/ nie je jeho veriteľom, lebo jeho dlh zanikol.

20. Dovolací súd s poukazom na body 13. až 19. uzatvára, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadou zmätočnosti uvedenou v § 420 písm. f) CSP a súčasne nebol naplnený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

21. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi 1/ v dovolacom konaní priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobcovi 2/ ako úspešnej sporovej strane však v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, preto dovolací súd v súlade s článkom 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. februára 2018 publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.